

IRODALOM.

Dr. Ferenczi Sándor: Kolozsvári Útmutató földtani, őslénytani, történelmi és természetrajzi vonatkozásokkal. 158 old. Kolozsvár 1941. „Erdély“ könyvnyomda.

Kolozsvári főgimnáziumunk szorgalmas és tudós tanára adta ki ezt az izlésesen kiállított könyvet, ami által igen hasznos szolgálatot tett mindazoknak, akik Kolozsvár környezetét, a város külső képét és szellemi irányát röviden megismerni akarják. De különösen a turistáknak és utazó idegeneknek nélkülözhetetlen kalauz. Megismerjük belőle főbb vonásokban a város földjének jellegzetességeit, ízelítőt ad történelméből, növény- és állatvilágából. Szemléltető képek kíséretében bemutatja a jelenlegi Kolozsvárt középületeivel, templomaival, hivatalaival, szórakozó- és mulató helyeivel. Megismertet a város szellemi életével, midőn elvezet a múzeumokba, az egyetemre, akadémiákra, a közép- és elemi iskolákba; felsorolja az irodalmi élet különböző megnyilvánulásait: a lapokat, folyóiratokat. Nem feledkezik meg a mezőgazdaságról, az iparról, kereskedelemről. Elősorolja a kolozsvári orvosok nevét és lakását az egyházi és állami intézményeket. Szóval az egész könyv körültekintő gondosságról és arról az igyekezetről teszen bizonyosságot, hogy az írója minden igényt ki akart elégíteni, amit egy ilyen „Útmutató“-val szemben támasztani lehet. A könyv értékét nagyban növelik azok a szép képek, amelyek a város templomait és középipületeit mutatják be. Végül párhuzamosan a román és az új magyar utcaneveket a kerületek megnevezésével sorolja fel a város területét ábrázoló térképpel. Ezt a könyvet mindenkinek olvasnia kell, aki rövid úton Kolozsvár külső és belső életéről tájékozódni akar. Mint minket különösebben is érdeklő részt, megemlíti, hogy az új utcanevek között a következő unitárius nagyokról nevezett utcák szerepelnek: Berde Mózes, Brassai, Dávid Ferenc, Ferencz József püspök, Heltai, Jakab Elek, János Zsigmond, Kövári László, Kriza János, Orbán Balázs, Székely Mózes-utca. Az érdekes könyv ára térképpel 1 Pengő.

János Zsigmond jubileumi esztendeje. Főtitkár a „Keresztény Magvető” 1941. 1. füzetében közreadott jelentésében beszámolt arról, hogy bár nagy sajnálatunkra az unitárius egyház hivatalos János Zsigmond-emlékünnepe 1940-ben, rajtunk teljesen kívül álló okok miatt elmaradt, egyesek buzgósága következtében mégis történtek János Zsigmondról, születésének 400-ik esztendejében, 1940-ben értékes megemlékezések. Örömmel egészítjük ki az újabban kezünkbe jutott adatokból, hogy ugyancsak a jubileumi évben jelent meg *Józan Miklósnak* „A fejedelem és papja” című munkája, *Botár Imre* pedig *Ferencz József* lelkész közvetítésével a Budapesten megjelenő „The Hungarian Quarterly” című folyóiratban írt János Zsigmondról 10 oldalon egy tanulmányt. Végül *Lakatos István*: „János Zsigmond a muzsikáló erdélyi fejedelem” címen a „Keresztény Magvető” 1940. I. füzetben és ugyancsak *Lakatos István*: „A muzsikáló János Zsigmond fejedelem” címmel a „Pásztortűz” 1940. 4-ik számában írt egy-egy tanulmányt.

„Hazatérés.” Ilyen címen adta ki egyházunk missziói bizottsága azokat a beszédeket, amelyek az 1941. január 12-én tartott egyházi Főtanácson elhangzottak abból az alkalomból, hogy a Duna-Tiszamenti egyházkör a bécsi döntés folytán visszatért az anyaegyház kebelére. A beszédek egy része az 1941. jan. 12-iki főtanácsi jegyzőkönyvben is megjelent. Így csokorba kötve híven fejezte ki azokat a belső ünnepi érzéseket, amelyek a csatlakozás napján lelkünket eltöltötték. Ez a füzet maradandó emléke lesz egyházunk ezen történelmi nagy napjának. A füzethez Dr. Kiss Elek egyházi főjegyző, püspökhelyettes írt megleghangú előszót, amelybe az a sajnálatos hiba csúszott be, hogy e történelmi nap dátumául 1941. jan. 12. helyett 1940. jan. 12-ike van feltüntetve. Különbözik a füzet lelkesítő és buzdító tartalmáért is érdemes, hogy azt minden unitárius elolvassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Országos Magyar Sajtókamara közlése. „Az Országos Magyar Sajtókamara“, hogy a háborús viszonyok folytán a lapkiadásra háruló rendkívüli nehézségeket némileg enyhítse, kénytelen volt egyes megtakarítási rendelkezéseket életbe léptetni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezőek. Ezek szerint a budapesti és vidéki sajtónak egyaránt megtiltotta tiszteletpéldányok adását, valamint eltiltotta a lapkiadókat bármennemű ajándékozás, pályázat és rejtvénymegfejtési jutalom, kedvezmény nyújtásától. Ezen tilalom kiterjed minden előfizetésgyűjtéssel foglalkozó vállalkozásra is. Tudva, hogy az általános anyagdrágulás, a hiányzó vasútszállítás helyett beállított autó, sínautó és repülőgépszállítás hatalmas túlkiadásai alig elviselhető terheket rónak a lapkiadásra, az olvasóközönség bizonyára megértéssel fogadja az Országos Magyar Sajtókamara kényszerű intézkedéseit.

Az Unitárius Irodalmi Társaság 1941. május 18-án az unitárius kollégium dísztermében nagyszerű felolvasó ülést tartott. Megjelentek *Dr. Roska Márton*, *Dr. Gyulai Zoltán*, *Dr. Éltető Károly* egyetemi tanárok, *Dr. Gyalui Farkas* ny. egyetemi könyvtárigazgató, *Mózes Mihály* főhadbiztos, *József Ákos* őrnagy, *Molnár Sándor*, a költői lelkiületű százados és még sok-sok képviselője a magyar szellemi életnek. *Dr. Ferenczy Géza*, az Unitárius Irodalmi Társaság nagyrabecsült elnöke a közlekedési nehézségek miatt nem jelenhetett meg az ülésen s azért az elnöki megnyitót *Dr. Gál Kelemen*, alelnök tartotta a tőle megszokott rövidezséggel és mély tartalommal. Azután *Dr. Gelei József* egyetemi tanár, választmányi tag tartotta meg székfoglalóját: „Az optimismus vallás-erkölcsi jelentősége“ címen. Ezt követte *Végh József* szerkesztő, rendes tag értekezése: „A sinfalvi rombolások és a magyar sajtó“ címen. Mindkét kiváló értekezést a közönség nagy tetszéssel fogadta és hogy a távollevők is olvashassák, folyóiratunk jelen számában közöljük. A helyi sajtó is nagy elismeréssel írt mindkét értekezésről.